

RJ-Uiting 2019-10: ‘Ontwerp-richtlijn 655 Zorginstellingen’

Inleiding

In deze RJ-Uiting 2019-10 stelt de RJ voor om RJ 655 Zorginstellingen aan te passen als gevolg van:

- wijzigingen in de Regeling verslaggeving WTZi (Staatscourant nr. 32252, 8 juni 2018 en Staatscourant nr. 66573, 27 november 2018). Deze wijzigingen houden onder meer in dat Regionale ambulancevoorzieningen met privaatrechtelijke rechtspersoonlijkheid onder de werking van de Regeling verslaggeving WTZi en RJ 655 worden gebracht;
- het onder de toepassing van RJ 655 brengen van jeugdhulpaanbieders en gecertificeerde instellingen waarop de Regeling Jeugdwet van toepassing is (Staatscourant, nr. 67701, 3 december 2018).

Daarnaast stelt de RJ voor enkele kleine wijzigingen door te voeren, te weten het toevoegen van de agioreserve in alinea 305, het afzonderlijk benoemen van de statutaire reserves in alinea 308 (voorheen alinea 309) en het verstrekken van een toelichting op de stand van zaken met betrekking tot de macrobeheersinstrumenten in alinea 407. Daarnaast is een aantal alinea’s hernummerd.

Ingangsdatum

De voorgestelde wijzigingen in RJ 655 vloeien grotendeels voort uit bepalingen in de Regeling verslaggeving WTZi en de Regeling Jeugdwet. Ontwerp-richtlijn 655 Zorginstellingen zal van kracht worden voor boekjaren die aanvangen op of na 1 januari 2019.

Commentaarperiode

De RJ nodigt u uit tot het inzenden van reacties en commentaren op deze RJ-Uiting. Deze ziet de RJ graag uiterlijk 14 juni 2019 tegemoet. Reacties en commentaren kunnen – bij voorkeur per email (secretariaat@rjnet.nl) - worden ingediend bij het RJ-secretariaat. Ze zullen door de RJ als openbare informatie worden behandeld en op de RJ-website worden gepubliceerd, tenzij door respondenten is aangegeven dat het commentaar geheel of gedeeltelijk moet worden aangemerkt als vertrouwelijk.

Amsterdam, 23 mei 2019

655 ZORGINSTELLINGEN

Deze ontwerp-Richtlijn 655 (aangepast 2019) vervangt Richtlijn 655 (aangepast 2018) en is van kracht voor verslagjaren die aanvangen op of na 1 januari 2019.

655.1 Algemene uiteenzettingen

Inleiding en toepassingsgebied

Zorginstellingen

101 Dit hoofdstuk heeft betrekking op zorginstellingen waarop de Regeling verslaggeving WTZi van toepassing is. De Regeling verslaggeving WTZi is gebaseerd op de Wet toelating zorginstellingen (hierna: WTZi) die de Minister voor Medische Zorgde mogelijkheid geeft nadere regels te stellen voor de verantwoording van instellingen die vallen onder de WTZi. De tekst van de Regeling verslaggeving WTZi is opgenomen in paragraaf 5 van hoofdstuk 910 Modellen en besluiten. Dit hoofdstuk is gebaseerd op de Regeling verslaggeving WTZi zoals deze geldt per 1 januari 2019 (Staatscourant, nr. 66573, 27 november 2018).

De Regeling verslaggeving WTZi is van toepassing op instellingen als bedoeld in artikel 1.2 onder nummer 1, 17 tot en met 19 en 21 van het Uitvoeringsbesluit WTZi (artikel 1 onder a van de Regeling verslaggeving WTZi). Dit betreft instellingen met een toelating voor:

- medisch-specialistische zorg;
- persoonlijke verzorging;
- verpleging;
- begeleiding;
- behandeling, anders dan behandeling van gedragswetenschappelijke aard in verband met een psychiatrische aandoening.

Ambulancevoorzieningen

Dit hoofdstuk is ook van toepassing op Regionale ambulancevoorzieningen met privaatrechtelijke rechtspersoonlijkheid (artikel 2a Regeling verslaggeving WTZi). Op grond van artikel 2a van de Regeling verslaggeving WTZi zijn de artikelen 1, 2, 3, onderdelen a, b, c en h, 6 en 9 van de Regeling verslaggeving WTZi ook van toepassing op Regionale ambulancevoorzieningen met privaatrechtelijke rechtspersoonlijkheid ().

Als in het vervolg van dit hoofdstuk wordt gesproken over zorginstellingen wordt tevens bedoeld Regionale ambulancevoorzieningen met privaatrechtelijke rechtspersoonlijkheid, tenzij uit de desbetreffende alinea's anders blijkt.

Jeugdhulpaanbieders en gecertificeerde instellingen

101a Dit hoofdstuk heeft ook betrekking op jeugdhulpaanbieders en gecertificeerde instellingen waarop de Regeling Jeugdwet van toepassing is (artikel 4.2 lid 3 van de Regeling Jeugdwet). De Regeling Jeugdwet is gebaseerd op de Jeugdwet die de Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport de mogelijkheid geeft nadere regels te stellen voor de verantwoording van jeugdhulpaanbieders en gecertificeerde instellingen die vallen onder de Jeugdwet. De tekst van paragraaf 4 van de Regeling Jeugdwet is opgenomen in paragraaf 5 van hoofdstuk 910 Modellen en besluiten. Dit hoofdstuk is gebaseerd op de Regeling Jeugdwet zoals deze geldt per 1 januari 2019 (Staatscourant, nr. 67701, 3 december 2018).

De Regeling Jeugdwet is van toepassing op jeugdhulpaanbieders en gecertificeerde instellingen met uitzondering van solistisch werkende jeugdhulpverleners onder verantwoordelijkheid van het College van Burgemeester en Wethouders (artikel 1.1 onderdeel 2 van de Jeugdwet).

Als in het vervolg van dit hoofdstuk wordt gesproken over zorginstellingen wordt tevens bedoeld jeugdhulpaanbieders en gecertificeerde instellingen, tenzij uit de desbetreffende alinea anders blijkt.

Wettelijke bepalingen

Zorginstellingen

102 Op grond van artikel 2 van de Regeling verslaggeving WTZi zijn de bepalingen van Titel 9 Boek 2 BW met uitzondering van de afdelingen 1 Algemene bepaling, 7 Bestuursverslag, 11 Vrijstellingen op grond van de omvang van het bedrijf van de rechtspersoon en 12 Bepalingen omtrent rechtspersonen van onderscheiden aard, en de Richtlijnen voor de jaarverslaggeving van overeenkomstige toepassing op zorginstellingen.

Hoofdstuk 655 richt zich op onderwerpen die specifiek zijn voor de zorginstelling. Ook behandelt hoofdstuk 655 een aantal van de in de Regeling verslaggeving WTZi gestelde eisen die uitgaan boven de bepalingen van Titel 9 Boek 2 BW en de Richtlijnen voor de jaarverslaggeving.

Voor zover in deze richtlijn niet anders wordt aangegeven en geen strijdigheid met de Regeling verslaggeving WTZi bestaat, zijn de overige hoofdstukken uit de Richtlijnen voor de jaarverslaggeving voor zorginstellingen van toepassing (artikel 3 sub a Regeling verslaggeving WTZi).

Jeugdhulpaanbieders en gecertificeerde instellingen

102a Op grond van artikel 4.2 van de Regeling Jeugdwet zijn de bepalingen van Titel 9 Boek 2 BW met uitzondering van de afdelingen 1 Algemene bepaling, 11 Vrijstellingen op grond van de omvang van het bedrijf van de rechtspersoon en 12 Bepalingen omtrent rechtspersonen van onderscheiden aard, en de Richtlijnen voor de jaarverslaggeving van overeenkomstige toepassing op jeugdhulpaanbieders en gecertificeerde instellingen.

Voor zover in deze richtlijn niet anders wordt aangegeven en geen strijdigheid met de Regeling Jeugdwet bestaat, zijn de overige hoofdstukken uit de Richtlijnen voor de jaarverslaggeving voor

Jeugdhulpaanbieders en gecertificeerde instellingen van toepassing (artikel 4.2 lid 3 sub a Regeling Jeugdwet).

Jaarverslaggeving

Zorginstellingen

103 De Jaarverantwoording Zorg bestaat uit de jaarverslaggeving en de specifieke informatie als bedoeld in bijlage 2 bij de Regeling verslaggeving WTZi (artikel 8a van de Regeling verslaggeving WTZi). De zorginstelling publiceert in overeenstemming met artikel 9 van de Regeling Verslaggeving WTZi de Jaarverantwoording Zorg via het elektronisch platform DigiMV op de website www.jaarverantwoordingzorg.nl.

De zorginstelling die op twee opeenvolgende balansdata, zonder onderbreking nadien op twee opeenvolgende balansdata, heeft voldaan aan twee of drie van de eisen genoemd in artikel 2:395a BW, kan volstaan met een balans en een resultatenrekening waarin ten minste de posten zijn opgenomen die zijn genoemd in bijlage 1 bij de Regeling verslaggeving WTZi (artikel 3 sub e van de Regeling verslaggeving WTZi). Voor de netto-omzet zoals genoemd in artikel 2:395a lid 1 BW wordt in dit kader de som der bedrijfsopbrengsten bedoeld. Artikel 3 sub e van de Regeling verslaggeving WTZi is niet van toepassing op Regionale ambulancevoorzieningen (artikel 2a van de Regeling verslaggeving WTZi).

Jeugdhulpaanbieders en gecertificeerde instellingen

103a De jeugdhulpaanbieder en de gecertificeerde instelling stellen de jaarverslaggeving en een jaardocument op met gebruikmaking van het model dat is opgenomen op de website www.jaarverantwoordingzorg.nl (artikel 4.3 van de Regeling Jeugdwet).

103b In bijlage 2 is in een tabel opgenomen waarin wordt weergegeven welke alinea's van RJ 655 van toepassing zijn op:

- zorginstellingen;
- regionale ambulancevoorzieningen met privaatrechtelijke rechtspersoonlijkheid; en
- jeugdhulpaanbieders en gecertificeerde instellingen.

Definities

Zorginstellingen

104 De volgende begrippen zijn ontleend aan de Regeling verslaggeving WTZi en aan de regels en beleidsregels van de Nederlandse Zorgautoriteit (NZa).

- Een Diagnose Behandeling Combinatie (DBC) is een declarabele prestatie, die de resultante is van het totale traject van de diagnose die de zorgverlener stelt tot en met de (eventuele) behandeling die hieruit volgt.
- Een DBC-zorgproduct is een declarabele prestatie welke is afgeleid uit een subtraject en zorgactiviteiten via door de NZa vastgestelde beslisbomen.
- Een vordering uit hoofde van financieringstekort of een schuld uit hoofde van financieringsoverschot is het aan het einde van het boekjaar bestaande verschil tussen het wettelijk budget voor aanvaardbare kosten en de ontvangen voorschotten en de in rekening

gebrachte vergoedingen voor diensten en verrichtingen ter dekking van het wettelijk budget (artikel 6 van de Regeling verslaggeving WTZi).

- De Jaarverantwoording Zorg is het verantwoordingsdocument bestaande uit de jaarverslaggeving en specifieke informatie. De jaarverslaggeving bestaat uit de jaarrekening en de overige gegevens (artikel 1 onder b van de Regeling verslaggeving WTZi). De specifieke informatie bestaat uit de gegevens betreffende de organisatiestructuur, bestuursstructuur, exploitatiekosten en bedrijfsvoering van de zorginstelling (artikel 1, onder f en g Regeling verslaggeving WTZi).
- Prestatiebekostiging is dat zorgaanbieders voor elke zorgprestatie apart betaald krijgen in plaats van dat zij per jaar één vast bedrag ontvangen voor alle zorg ongeacht de hoeveelheid activiteiten die zij daarvoor uitvoeren.
- Een Regionale ambulancevoorziening is een Regionale ambulancevoorziening zoals bedoeld in de Tijdelijke wet ambulancezorg (artikel 1 onder d van de Regeling verslaggeving WTZi).
- Een steunstichting is een rechtspersoon die geen zorginstelling is, die haar middelen verkrijgt uit niet zorggebonden gelden en die volgens haar statuten algemeen nut beoogt of specifieke activiteiten van een zorginstelling ondersteunt (artikel 7, zesde lid, van de Regeling verslaggeving WTZi).
- Het wettelijk budget voor aanvaardbare kosten is het externe budget zoals dat wordt vastgesteld op basis van door de overheid vastgestelde beleidsregels.
- Een zorginstelling is een instelling als bedoeld in artikel 1.2, onder nummer 1, 17 tot en met 19 en 21 van het Uitvoeringsbesluit WTZi (artikel 1, onder a van de Regeling verslaggeving WTZi).

Jeugdhulpaanbieders en gecertificeerde instellingen

104a De volgende begrippen zijn ontleend aan de Regeling Jeugdwet:

- Een gecertificeerde instelling is een instelling zoals bedoeld in artikel 1.1 van de Jeugdwet.
- Het jaardocument van een jeugdhulpaanbieder en een gecertificeerde instelling is het verantwoordingsdocument als bedoeld in artikel 4.3.1 van de Jeugdwet en de andere informatie die wordt verstrekt op grond van het modeljaardocument (artikel 4.3 lid 3 van de Regeling Jeugdwet).
- De jaarverslaggeving bestaat uit het bestuursverslag, de jaarrekening en de overige gegevens (artikel 4.2 Regeling Jeugdwet)
- Een jeugdhulpaanbieder is een aanbieder van jeugdhulp zoals bedoeld in artikel 1.1 van de Jeugdwet.
- Onder justitiële activiteiten worden verstaan de activiteiten die worden bekostigd door het Ministerie van Justitie en Veiligheid.

Geldeenheid, taal en boekjaar

105 De jaarrekening, de overige gegevens en het bestuursverslag worden in de Nederlandse taal opgesteld en gepubliceerd, en in euro's uitgedrukt (artikel 3, onder b Regeling verslaggeving WTZi en artikel 4.2 lid 3 onder b van de Regeling Jeugdwet). Het verslagjaar is

altijd gelijk aan het kalenderjaar (artikel 3, onder c Regeling verslaggeving WTZi en artikel 4.2 lid 3 onder c Regeling Jeugdwet).

655.2 Verwerking en waardering

Immateriële en materiële vaste activa

201 (vervallen)

202 De zorginstelling verwerkt subsidies of daaraan gelijk te stellen vergoedingen die zij ontvangt als eenmalige bijdrage in de investeringsuitgaven of afschrijvingskosten in overeenstemming met hoofdstuk 274 Overheidssubsidies.

Financiële vaste activa

Zorginstellingen, met uitzondering van Regionale ambulancevoorzieningen

203 Bij de zorginstelling kunnen activa in de balans zijn opgenomen die niet voldoen aan de definitie van immateriële of materiële vaste activa. Het betreft activa die het karakter hebben van in de toekomst te ontvangen vergoedingen uit hoofde van de bekostigingssystematiek. Voorbeelden zijn aanloopverliezen en aanloopkosten waarvoor de zorginstelling nog een jaarlijkse vergoeding voor afschrijvingen in het budget ontvangt. De zorginstelling neemt deze vorderingen op onder de financiële vaste activa respectievelijk de vorderingen. De zorginstelling waardeert deze posten in overeenstemming met hoofdstuk 214 Financiële vaste activa respectievelijk hoofdstuk 222 Vorderingen.

204 (vervallen)

Onderhanden DBC's en DBC-zorgproducten

Zorginstellingen, jeugdhulpaanbieders en gecertificeerde instellingen

205 **De zorginstelling dient onderhanden DBC's en DBC-zorgproducten te beschouwen als onderhanden projecten.** De zorginstelling past op DBC's en DBC-zorgproducten hoofdstuk 270 De winst-en-verliesrekening toe. Voor de bepaling of sprake is van verwachte verliezen op onderhanden projecten beschouwt de zorginstelling het totaal van DBC's en DBC-zorgproducten per zorgverzekeraar als een onderhanden project.

206 (vervallen)

Voorziening respectievelijk schuld uit hoofde van het macrobeheersinstrument

Zorginstellingen, met uitzondering van Regionale ambulancevoorzieningen

207 Het macrobeheersinstrument wordt door de Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport ingezet om overschrijdingen van het makro kader zorg terug te vorderen. Het macrobeheersinstrument is uitgewerkt in de Aanwijzing macrobeheersmodel voor de respectievelijke sectoren in de zorg.

De zorginstelling verwerkt een verplichting, die voortvloeit uit de heffing op grond van het macrobeheersinstrument, die nog niet definitief is vastgesteld, in overeenstemming met hoofdstuk 252 Voorzieningen, niet in de balans opgenomen verplichtingen en niet in de balans opgenomen activa. De zorginstelling verwerkt een verplichting die voortvloeit uit de heffing op

grond van het macrobeheersinstrument die definitief is vastgesteld als kortlopende schuld. In alinea 407 zijn de toelichtingsvereisten opgenomen met betrekking tot het macrobeheersinstrument.

Bedrijfsopbrengsten

208 Het wettelijk budget voor aanvaardbare kosten heeft betrekking op de middelen die de zorginstelling ter beschikking staan voor het verlenen van zorg. Het budget bestaat uit een normatief gedeelte en een niet-normatief gedeelte. Na afloop van het boekjaar stelt de zorginstelling een berekening op van het definitieve budget.

655.3 **Presentatie**

Modellen

Zorginstellingen, met uitzondering van Regionale ambulancevoorzieningen

301 De zorginstelling stelt, op grond van artikel 3, onder e, Regeling verslaggeving WTZi, de balans en de resultatenrekening op in overeenstemming met de modellen in bijlage 1 van dit hoofdstuk.

Jeugdhulpaanbieders en gecertificeerde instellingen

301a De jeugdhulpaanbieder en de gecertificeerde instelling stellen de jaarverslaggeving en het jaardocument op met gebruikmaking van het model jaarverantwoording zorg en jeugd dat is opgenomen op de website op www.jaarverantwoordingzorg.nl (artikel 4.3 van de Regeling Jeugdwet).

Onderhanden DBC's en DBC-Zorgproducten

Zorginstellingen, jeugdhulpaanbieders en gecertificeerde instellingen

302 De zorginstelling presenteert onderhanden DBC's en DBC-zorgproducten in de balans in overeenstemming met hoofdstuk 221 Onderhanden projecten.

Zorginstellingen, jeugdhulpaanbieders en gecertificeerde instellingen

303 De zorginstelling dient voorschotten van zorgverzekeraars uit hoofde van onderhanden DBC's of DBC-zorgproducten te presenteren in overeenstemming met hoofdstuk 221 Onderhanden projecten.

Saldering vorderingen en schulden

304 Een zorginstelling dient een actief en een post van het vreemd vermogen gesaldeerd in de jaarrekening op te nemen uitsluitend indien en voor zover:

- de zorginstelling beschikt over een deugdelijk juridisch instrument om het actief en de post van het vreemd vermogen gesaldeerd en simultaan af te wikkelen; en
- de zorginstelling het stellige voornemen heeft het saldo als zodanig of beide posten simultaan af te wikkelen (zie hoofdstuk 115 Criteria voor opname en vermelding van gegevens en hoofdstuk 290 Financiële instrumenten).

De zorginstelling neemt een vordering of schuld uit hoofde van het financieringstekort of -overschot als afzonderlijke post in de balans op (artikel 6 van de Regeling verslaggeving WTZi).

De zorginstelling dient de per balansdatum over de diverse jaren en op diverse Wet langdurige zorg (Wlz)-uitvoerders bestaande vorderingen uit hoofde van financieringstekorten als vordering aan de actiefzijde van de balans op te nemen. De zorginstelling dient de per balansdatum over de diverse jaren en diverse Wlz-uitvoerders bestaande schulden uit hoofde van financieringsoverschotten als schuld aan de passiefzijde van de balans op te nemen. Het is niet toegestaan om vorderingen en schulden uit hoofde van financieringstekorten en -overschotten en uit hoofde van relaties met verschillende Wlz-uitvoerders gesaldeerd op te nemen, omdat niet wordt voldaan aan de algemene salderingsvereisten zoals hiervoor vermeld.

Een zorginstelling neemt vorderingen en schulden uit hoofde van subsidieregelingen op grond van de Wet maatschappelijke ondersteuning of de Jeugdwet uitsluitend gesaldeerd op indien en voor zover is voldaan aan de algemene salderingsvereisten zoals hiervoor vermeld.

Eigen vermogen

305 De zorginstelling dient het eigen vermogen zodanig te presenteren dat daaruit duidelijk blijken:

- **het kapitaal;**
- **agioreserve;**
- **herwaarderingsreserve;**
- **wettelijke en statutaire reserves;**
- **bestemmingsreserves;**
- **bestemmingsfondsen;**
- **algemene reserves of overige reserves.**

305a De zorginstelling dient voor iedere post van het eigen vermogen een verloopoverzicht in de toelichting op te nemen.

306 De zorginstelling neemt onder het kapitaal op het bij de oprichting of later ingebrachte kapitaal.

307 In het geval van een stichting komt het voor dat bij de oprichting een beginkapitaal is ingebracht. Dit gedeelte van het eigen vermogen wordt bij voorkeur aangeduid als kapitaal of stichtingskapitaal.

308 Indien de statuten voorschrijven dat bepaalde reserves met specifieke doelen worden gevormd, dient de zorginstelling in de toelichting het bedrag van iedere statutaire reserve en de aard van de statutaire bepaling te vermelden.

309 Indien het bestuur de beperktere bestedingsmogelijkheden heeft aangebracht, duidt de zorginstelling het aldus afgezonderde deel van het eigen vermogen in overeenstemming met alinea 313 van hoofdstuk 640 Organisaties-zonder-winststreven aan als bestemmingsreserve. **In de toelichting dient de zorginstelling het bedrag en het specifieke doel van iedere bestemmingsreserve te vermelden, evenals het feit dat het bestuur deze beperking heeft aangebracht.**

309a Indien een deel van het eigen vermogen is afgezonderd omdat daaraan een beperktere bestedingsmogelijkheid is gegeven dan gezien de doelstelling van de zorginstelling zou zijn toegestaan en deze beperking door derden is aangebracht, merkt de zorginstelling dit deel in overeenstemming met alinea 315 van hoofdstuk 640 Organisaties-zonder-winststreven aan als bestemmingsfonds. **De zorginstelling dient in de toelichting het bedrag en het specifieke doel van ieder bestemmingsfonds te vermelden, evenals de reden van deze beperking en alle overige voorwaarden die door de derden zijn gesteld.**

Tot de beperkingen die door derden zijn aangebracht, kunnen bijvoorbeeld worden gerekend: bepalingen in subsidieregelingen, bepalingen met betrekking tot schenkingen en bepalingen bij wet. Instellingen die worden bekostigd op grond van de Wet langdurige zorg (voorheen AWBZ) presenteren de Reserve Aanvaardbare Kosten als bestemmingsfonds.

Jeugdhulpaanbieders en gecertificeerde instellingen die worden bekostigd door het Ministerie van Justitie en Veiligheid presenteren de egalisatiereserve uit justitiële activiteiten als bestemmingsfonds.

De reden voor het onderscheid tussen een bestemmingsfonds en een bestemmingsreserve is dat bij een bestemmingsreserve het bestuur de beperking heeft aangebracht en dus ook weer kan opheffen, zodat in wezen nog steeds sprake is van vrij besteedbaar vermogen.

309b Het gedeelte van het eigen vermogen waarover de daartoe bevoegde organen zonder belemmering door wettelijke of statutaire bepalingen kunnen beschikken, wordt bij voorkeur aangeduid als algemene reserve of overige reserve. Zorginstellingen voor medisch specialistische zorg presenteren de Reserve Aanvaardbare Kosten als algemene of overige reserve.

310 Voor zover het Uitvoeringsbesluit WTZi voor de zorginstelling winstoogmerk toestaat, verwerkt de zorginstelling de hiermee samenhangende resultaten in de overige reserves, tenzij de statuten anders bepalen.

311 Volgens art. 2:362 lid 2 BW mag de zorginstelling een balans opmaken voor of na resultaatbestemming. Het verdient aanbeveling dat de zorginstelling een balans na resultaatbestemming opmaakt omdat gebruikers van de jaarrekening dan inzicht hebben in de omvang en samenstelling van het eigen vermogen.

312 Op grond van artikel 2:411 lid 1 BW hoeft de zorginstelling het eigen vermogen in de geconsolideerde jaarrekening niet uit te splitsen. Volstaan kan worden met de weergave van het eigen vermogen van de groep en, indien aanwezig, een belang van derden. **In afwijking hiervan dient de zorginstelling het eigen vermogen in de geconsolideerde jaarrekening uit te splitsen conform de indeling zoals genoemd in alinea 305.** Deze uitsplitsing is noodzakelijk om gebruikers inzicht te geven in de samenstelling van het eigen vermogen van de groep.

655.4 Toelichting

401 (vervallen)

Bedrijfsopbrengsten en bedrijfslasten

Zorginstellingen, met uitzondering van Regionale ambulancevoorzieningen

402 De zorginstelling licht de bedrijfsopbrengsten en de bedrijfslasten toe overeenkomstig model D van bijlage 1.

Vorderingen en schulden uit hoofde van financieringstekort of -overschot

403 **De zorginstelling dient in de toelichting op de balans de opbouw en het verloop van de vordering en/of schuld uit hoofde van financieringstekort of -overschot weer te geven naar de onderscheiden jaren, onder vermelding van het stadium van vaststelling van het budget.**

De zorginstelling als bedoeld in alinea 301 stelt deze toelichting op volgens model C van bijlage 1.

404-406 (vervallen)

Toelichting op macrobeheersinstrument

Zorginstellingen, met uitzondering van Regionale ambulancevoorzieningen

407 In de toelichting op de bedrijfsopbrengsten vermeldt de zorginstelling de bedragen die de grondslag vormen voor de heffing op grond van ieder macrobeheersinstrument. Daarbij vermeldt de zorginstelling of een verplichting of voorziening in de balans is opgenomen en of de heffing op grond van het macrobeheersinstrument reeds definitief is vastgesteld.

408 (vervallen)

Bedrijfslasten

409 **Ter toelichting op de personeelslasten dient de zorginstelling een overzicht op te nemen van de personeelsbezetting ingedeeld naar de binnen de resultatenrekening onderkende segmenten.**

Gesegmenteerde informatie

410 Ten aanzien van de segmentering van de resultatenrekening zijn de voorschriften van artikel 2:380 BW en hoofdstuk 350 Gesegmenteerde informatie van overeenkomstige toepassing. Het verdient aanbeveling dat een zorginstelling die verschillende activiteiten ontplooit de resultatenrekening segmenteert naar operationele segmenten. Segmentatie van de balans kan achterwege blijven.

Bezoldigingen

411 Voor de zorginstelling gelden de toelichtingsvereisten van de Wet normering topinkomens (hierna: WNT). Paragraaf 7 van hoofdstuk 271 Personeelsbeloningen is van overeenkomstige toepassing.

Op grond van artikel 4.2 WNT kan de zorginstelling die op grond van artikel 4.1, eerste en tweede lid, WNT vastgestelde gegevens inzake bezoldiging of uitkering wegens beëindiging van het dienstverband in de jaarrekening opneemt, afzien van het opnemen in de jaarrekening van de verantwoording van bezoldigingsinformatie op grond van de artikel 2:383, eerste lid BW, en artikel 2:383c BW voor zover op hen van toepassing. Bij regeling van de Minister van

Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties kunnen nadere regels worden gesteld. Op grond van artikel 3, onderdeel h, van de Regeling verslaggeving WTZi en 4.2, onder g van de Regeling Jeugdwet wordt de informatie, bedoeld bij of krachtens de artikelen 1.7 en 4.1, eerste en tweede lid, WNT, opgenomen in de jaarrekening, waarbij gebruik wordt gemaakt van een door de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties vast te stellen model.

Resultaatbestemming

412 De zorginstelling vermeldt de opgave van de verwerking van het resultaat of het voorstel daartoe, in de toelichting dan wel in een afzonderlijk overzicht onder de resultatenrekening.

655.5 Bijzondere onderwerpen

De invloed van de grootte van de zorginstelling

501 De vrijstellingen op grond van omvang van de rechtspersoon, zoals opgenomen in artikelen 2:395a, art. 2:396 en 2:397 BW, zijn niet van toepassing (artikel 2 van de Regeling verslaggeving WTZi en artikel 4.2 van de Regeling Jeugdwet).

Joint ventures

502 **Als de zorginstelling deelneemt in een joint venture als bedoeld in hoofdstuk 215 Joint ventures, dient de zorginstelling informatie te verschaffen zoals voorgeschreven in hoofdstuk 330 Verbonden partijen.** Aanvullend op deze vereisten verdient het aanbeveling dat de zorginstelling de volgende geaggregeerde informatie van de joint ventures opneemt in de jaarrekening: de balans, de resultatenrekening en het kasstroomoverzicht en vervolgens per joint venture de namen en adressen van de andere deelnemers in de joint venture, de activiteiten van de joint venture, de bestuurlijke verhoudingen en de samenstelling van het bestuur en toezichthoudend orgaan.

Consolidatie

Zorginstellingen, met uitzondering van Regionale ambulancevoorzieningen

503 Volgens artikel 7 lid 1 Regeling verslaggeving WTZi rust de consolidatieplicht op het groepshoofd. Het groepshoofd is de zorginstelling die de centrale leiding heeft over de groep en het beleid van de groep kan bepalen. Indien een groepshoofd ontbreekt, wijst de centrale leiding op grond van artikel 7 lid 2 Regeling verslaggeving WTZi een bestuur aan dat de geconsolideerde jaarrekening opstelt.

Bij nevensgeschikte organisaties, bijvoorbeeld als twee stichtingen door een personele unie in het bestuur en toezicht verbonden zijn, kan onder omstandigheden een groepsrelatie bestaan. Voor de vaststelling hiervan is bepalend of de (beleidsafhankelijke) entiteit voldoet aan de criteria voor het zijn van groepsmaatschappij van de (beleidsbepalende) entiteit zoals opgenomen in alinea 201 tot en met 204 van hoofdstuk 217 Consolidatie. Voor de beoordeling of sprake is van een groepsrelatie tussen stichtingen en verenigingen wordt verwezen naar alinea 502 tot en met 504 van hoofdstuk 640 Organisaties-zonder-winststreven.

Wanneer geen sprake is van een groepsrelatie, kan desalniettemin sprake zijn van een joint venture of een verbonden partij.

504 De zorginstelling waarvan de jaarrekening is opgenomen in de geconsolideerde jaarrekening van een andere rechtspersoon in de groep, hoeft volgens artikel 7 lid 4 van de Regeling verslaggeving WTZi onder voorwaarden geen geconsolideerde jaarrekening op te maken. Deze voorwaarden houden in dat:

- de eigen financiële gegevens van de zorginstelling zijn opgenomen in de geconsolideerde jaarrekening van een andere rechtspersoon van de groep;
- de geconsolideerde jaarrekening voldoet aan de eisen van de Regeling verslaggeving WTZi of aan de eisen van Titel 9 Boek 2 BW en de Richtlijnen voor de jaarverslaggeving;
- de zorginstelling dient een geconsolideerde jaarrekening in overeenstemming met artikel 9 van de Regeling verslaggeving WTZi in bij het Centraal Informatiepunt Beroepen Gezondheidszorg
- het bestuur van de zorginstelling verwijst in de toelichting bij de enkelvoudige jaarrekening naar de geconsolideerde jaarrekening waarin de financiële gegevens van de zorginstelling zijn opgenomen.

505 Stichtingen kunnen geen wederzijdse kapitaalbelangen verkrijgen. De consolidatie van jaarrekeningen van stichtingen betreft in feite een samenvoeging van desbetreffende jaarrekeningen onder toepassing van de methode van consolidatie. Het geconsolideerde eigen vermogen wijkt hierdoor af van het eigen vermogen van het groepshoofd.

Artikel 2:389 lid 10 BW schrijft voor dat de zorginstelling verschillen tussen het eigen vermogen en het resultaat volgens de enkelvoudige jaarrekening en volgens de geconsolideerde jaarrekening in de toelichting bij de enkelvoudige jaarrekening vermeldt.

Op grond van artikel 7 lid 3 van de Regeling verslaggeving WTZi rust op elke zorginstelling de verplichting een geconsolideerde jaarrekening op te stellen van de gehele groep.

Groepsmaatschappijen kunnen op grond van artikel 7 lid 2 Regeling verslaggeving WTZi een bestuur aanwijzen dat de geconsolideerde jaarrekening opstelt. Bij de zorginstelling kan sprake zijn van een rechtspersoon, niet zijnde een zorginstelling, die aan het hoofd van de groep staat. Als niet het groepshoofd, maar de zorginstelling een geconsolideerde jaarrekening opstelt, dan neemt de zorginstelling de financiële gegevens van het groepshoofd eveneens op in de geconsolideerde jaarrekening.

De jaarrekening van een binnen de groep vallende steunstichting wordt in beginsel geconsolideerd in overeenstemming met de bepalingen van hoofdstuk 217 Consolidatie en 640 Organisaties-zonder-winststreven. Dit is niet verplicht voor steunstichtingen die voldoen aan criteria, zoals opgenomen in artikel 7 lid 6 Regeling verslaggeving WTZi.

Jeugdhulpaanbieders en gecertificeerde instellingen

505a Jeugdhulpaanbieders en gecertificeerde instellingen die vallen onder de Regeling Jeugdwet passen voor de consolidatie de bepalingen van afdeling 13 van Titel 9 Boek 2 BW toe.

Kasstroomoverzicht

506 **De zorginstelling dient in de jaarrekening naast de balans en de resultatenrekening een kasstroomoverzicht op te nemen.** Op het kasstroomoverzicht is hoofdstuk 360 Het kasstroomoverzicht van overeenkomstige toepassing.

Universitair medisch centrum

507 (vervallen)

508 Het universitair medisch centrum verwerkt de component Rijksbijdragen voor kapitaalslasten in de bekostiging in overeenstemming met hoofdstuk 274 Overheidssubsidies.

509 Het universitair medisch centrum voegt aan de jaarverslaggeving een overzicht toe met van het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap verkregen rijksbijdragen voor de werkplaatsfunctie die het centrum heeft voor de betrokken medische faculteit van de Universiteit en de daaraan gerelateerde bestedingen (artikel 4 van de Regeling verslaggeving WTZi).

510 De verdeling van de rijksbijdrage van het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, bedoeld voor de kosten van de werkplaatsfunctie, vindt plaats volgens een rijksbijdrageverdeelmiddel. Een aantal bekostigingsparameters is variabel en heeft betrekking op het wetenschappelijk medisch onderwijs en onderzoek.

Het universitair medisch centrum voegt aan de jaarverslaggeving de bekostigingsparameters toe, die van belang zijn voor de toekenning van de rijksbijdrage over het verslagjaar.

Openbaarmaking financiële gegevens

Zorginstellingen

511 In aanvulling op artikel 2:394 BW maakt de zorginstelling de Jaarverantwoording Zorg openbaar door indiening in elektronische vorm, met gebruikmaking van het elektronische platform DigiMV, bij het Centraal Informatiepunt Beroepen Gezondheidszorg voor 1 juni van het jaar volgend op het verslagjaar (artikel 9 lid 1 Regeling verslaggeving WTZi).

In aanvulling op artikel 2:394 BW maakt de Regionale ambulancevoorziening de jaarverslaggeving openbaar door indiening in elektronische vorm, met gebruikmaking van het elektronische platform DigiMV, bij het Centraal Informatiepunt Beroepen Gezondheidszorg voor 1 juni van het jaar volgend op het verslagjaar (artikel 9 lid 2 Regeling verslaggeving WTZi).

Jeugdhulpaanbieders en gecertificeerde instellingen

511a De jeugdhulpaanbieder en de gecertificeerde instelling maken de jaarverslaggeving en het jaardocument openbaar, met gebruikmaking van het elektronisch platform DigiMV, bij het Centraal Informatiepunt Beroepen Gezondheidszorg voor 1 juni van het jaar volgend op het verslagjaar (artikel 4.4 Regeling Jeugdwet).

Overige gegevens

512 De zorginstelling stelt de overige gegevens op in overeenstemming met de voorschriften in hoofdstuk 410 Overige gegevens.

Bestuursverslag

Zorginstellingen

514 Zorginstellingen die niet onder Titel 9 Boek 2 BW vallen op grond van artikel 2:360 BW, behoeven op grond van de Regeling verslaggeving WTZi geen bestuursverslag op te stellen. Voor deze rechtspersonen verdient het desalniettemin sterke aanbeveling om een bestuursverslag op te stellen in overeenstemming met artikel 2:391 BW en hoofdstuk 400 Het bestuursverslag.

Zorginstellingen die op grond van artikel 2:360 BW onder Titel 9 Boek 2 BW vallen stellen een bestuursverslag op in overeenstemming met artikel 2:391 BW en hoofdstuk 400 Het bestuursverslag.

Op grond van artikel 2:391 lid 1 BW neemt de zorginstelling in het bestuursverslag een beschrijving op van de voornaamste risico's en onzekerheden waarmee de zorginstelling wordt geconfronteerd in overeenstemming met de alinea's 110 tot en met 110c van hoofdstuk 400 Bestuursverslag. Voorbeelden van risico's en onzekerheden zijn:

- waardering vastgoed inclusief bijzondere waardeverminderingen;
- contractering van zorg en prestatiebekostiging;
- hoofdaannemerschap en onderaannemerschap van zorgverlening;
- omzetverantwoording;
- ontwikkelingen in het macro-kader;
- beddenafbouw binnen de geestelijke gezondheidszorg;
- bijzondere kostenontwikkelingen (bijvoorbeeld dure geneesmiddelen);
- uitvoering van zelfonderzoeken;
- ontwikkelingen inzake horizontaal toezicht.

De zorginstelling geeft aan of specifieke gedragscodes worden gevolgd en welke gedragscodes het betreft (bijvoorbeeld de Governancecode Zorg 2017). De zorginstelling geeft voorts aan of deze gedragscodes verplicht of vrijwillig worden gevolgd. In het bestuursverslag (of in de inhoudsopgave) neemt de zorginstelling een verwijzing op naar de beschikbare informatie over de naleving van de gedragscodes (bijvoorbeeld naar de website).

Wanneer de zorginstelling verschillende activiteiten ontplooit, segmenteert de zorginstelling de informatie in het bestuursverslag naar operationele segmenten. Hierbij neemt de zorginstelling, voor het onderkennen van segmenten de bepalingen van hoofdstuk 350 Gesegmenteerde informatie in acht.

Jeugdhulpaanbieders en gecertificeerde instellingen

514a Jeugdhulpaanbieders en gecertificeerde instellingen die vallen onder de Regeling Jeugdwet stellen op grond van de Regeling Jeugdwet een bestuursverslag op in overeenstemming met artikel 2:391 BW en hoofdstuk 400 Het bestuursverslag.

655 Bijlage 1 Modellen voor de balans, resultatenrekening en toelichting

A: balans per 31 december t, vergelijkende cijfers per 31 december t-1

ACTIEF		PASSIEF	
A. Balans per 31 december t, vergelijkende cijfers per 31 december t-1			
A. Vaste activa		A. Eigen vermogen	
I. Immateriële vaste activa	...	I. Kapitaal	...
II. Materiële vaste activa	...	II. Agioreserve	...
III. Financiële vaste activa	...	III. Herwaarderingsreserve	...
	_____	IV. Wettelijke en statutaire reserves	
	_____	V. Bestemmingsreserves	
	_____	VI. Bestemmingsfondsen	...
	_____	VII. Algemene en overige reserves	...
	_____		_____
	
B. Vlottende activa		B. Voorzieningen	
I. Voorraden
II. Onderhanden werk uit hoofde van DBC's / DBC-zorgproducten	...		_____
III. Vorderingen uit hoofde van financieringstekort	...	C. Langlopende schulden (nog voor meer dan een jaar)	...
IV. Debiteuren en overige vorderingen	...		
V. Effecten	...	D. Kortlopende schulden (ten hoogste 1 jaar)	
VI. Liquide middelen	...	I. Schulden uit hoofde van financieringoverschot	...
		II. Overige kortlopende schulden	_____
	_____		_____
Totaal	...Totaal		...
	_____		_____

B: resultatenrekening jaar t, vergelijkende cijfers jaar t-1

Bedrijfsopbrengsten:		
I Opbrengsten zorgprestaties, jeugdhulp en maatschappelijke ondersteuning	...	
II Subsidies	...	
III Overige bedrijfsopbrengsten	...	
Som der bedrijfsopbrengsten	<u>...</u>	...
Bedrijfslasten:		
Personeelskosten	...	
Afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa	...	
Bijzondere waardevermindering van vaste activa	...	
Honorariumkosten vrijgevestigde medisch specialisten	...	
Overige bedrijfskosten	...	
Som der bedrijfslasten	<u>...</u>	...
Bedrijfsresultaat		...
Financiële baten en lasten	...	
Resultaat	<u>...</u>	...

C: model ten behoeve van toelichting op vorderingen en schulden uit hoofde van financieringstekort respectievelijk financieringsoverschot

Nog in tarieven te verrekenen financieringstekort/-overschot	Jaar t	Jaar t-1	Jaar t-2	Jaar t-3	Totaal
Saldo per 1 januari
Bij/af: financieringsverschil boekjaar
Bij/af: correcties voorgaande jaren
Bij/af: betalingen/ontvangsten
Saldo per 31 december
Stadium van vaststelling (*)	a	b	b	c	
Waarvan gepresenteerd als:					
- vorderingen uit hoofde van financieringstekort
- schulden uit hoofde van financieringsoverschot

(*) a = interne berekening

b = overeenstemming met zorgverzekeraar

c = definitieve vaststelling Nederlandse Zorgautoriteit (NZa)

	Jaar t	Jaar t-1
Wettelijk budget voor aanvaardbare kosten jaar t		
Af: Vergoedingen ter dekking van wettelijk budget
Financieringstekort / overschot

D: model ten behoeve van de toelichting op de resultatenrekening
Bedrijfsopbrengsten

I Opbrengsten zorgprestaties, jeugdhulp en maatschappelijke ondersteuning

A Opbrengsten zorgverzekeringswet

B Wettelijk budget aanvaardbare kosten Wlz

C Opbrengsten Jeugdwet

D Opbrengsten Wmo 2015

E Opbrengsten Ministerie van Justitie en Veiligheid

F Beschikbaarheidsbijdragen Zorg

G Overige zorgprestaties

Totaal

II Subsidies

Rijksbijdrage werkplaatsfunctie en medische faculteit van UMC's

Rijkssubsidies vanwege het Ministerie van Justitie en Veiligheid

Rijkssubsidies vanwege het Ministerie van Volksgezondheid,

Welzijn en Sport

Overige Rijkssubsidies

Beschikbaarheidsbijdragen Opleidingen

Subsidies vanwege Provincies en gemeenten (exclusief Wmo 2015 en Jeugdwet)

Overige subsidies, waaronder loonkostensubsidies en EU-subsidies

Totaal

III Overige bedrijfsopbrengsten

Overige dienstverlening (waaronder 2^e – 4^e geldstroom UMC's voor onderzoek

Overige opbrengsten (waaronder vergoeding voor uitgeleend personeel, verhuur onroerend goed en andere bedrijfsmatige opbrengsten)

Totaal

Som der bedrijfsopbrengsten

Personeelskosten

	Jaar t	Jaar t-1
Lonen en salarissen
Sociale lasten
Pensioenpremies
Andere personeelskosten
Subtotaal
Personeel niet in loondienst
Totaal

Afschrijvingen vaste activa

	Jaar t	Jaar t-1
Afschrijvingen immateriële vaste activa
Afschrijvingen materiële vaste activa
Totaal

Overige bedrijfskosten

	Jaar t	Jaar t-1
Voedingsmiddelen en hotelmatige kosten
Algemene kosten
Patiënt- en bewonersgebonden kosten
Onderhoud en energiekosten
Huur en leasing
Dotaties voorzieningen
Totaal

Financiële baten en lasten

	Jaar t	Jaar t-1
Rentebaten
Resultaat deelnemingen
Waardeveranderingen financiële vaste activa en effecten
Overige opbrengsten financiële vaste activa en effecten
Rentelasten
Totaal

Bijlage 2: Tabel toepassingsgebied alinea's RJ 655

	Zorginstellingen	Regionale ambulancevoorzieningen	Jeugdhulpaanbieders en gecertificeerde instellingen
101	x	x	
101a			x
102	x	x	
102a			x
103	x	x	
103a			x
103b	x	x	x
104	x	x	
104a			x
105	x	x	x
202	x	x	x
203	x		
205	x		x
207	x		
208	x	x	x
301	x		
301a			x
302	x		x
303	x		x
304	x	x	x
305	x	x	x
305a	x	x	x
306	x	x	x
307	x	x	x
308	x	x	x
309	x	x	x
309a	x	x	x
309b	x	x	x
310	x	x	x
311	x	x	x
312	x	x	x
402	x		
403	x	x	x
407	x		
409	x	x	x
410	x	x	x
411	x	x	x
412	x	x	x
501	x		x

	Zorginstellingen	Regionale ambulancevoorzieningen	Jeugdhulpaanbieders en gecertificeerde instellingen
502	x		x
503	x		
504	x		
505	x		
505a			x
506	x	x	x
508	x UMC's		
509	x UMC's		
510	x UMC's		
511	x	x	
511a			x
512	x	x	x
514	x	x	
514a			x